

BESLUT

2018-10-29

Dnr: 18/00325 och
18/00403**SAKEN**

Opinion live, SVT1, 2018-01-25, inslag om boenden för nyanlända i Staffanstorp; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Det aktuella programmet var direktsänt och sändes från Staffanstorp i Skåne. Inslaget handlade om att Staffanstorp var den kommun i Skåne som var lägst rankad när det gällde att följa den så kallade anvisningslagen. Inledningsvis sa programledaren att det fanns en konflikt inom Staffanstorps kommun för att kommunen hade ordnat bristfälliga husvagnar för nyanlända att bo i. I inslaget medverkade bland andra en ansvarig moderat lokalpolitiker från Staffanstorp, en socialdemokratisk riksdagspolitiker från Malmö, en sverigedemokratisk lokalpolitiker från Staffanstorp, en författare och doktor i etik samt en diakon från Svenska Kyrkan. I inslaget riktades bland annat kritik mot att husvagnarna var undermåliga. Ansvarig moderat lokalpolitiker uttalade kommunens ståndpunkt vid flera tillfällen. I inslaget sades bland annat följande.

(Socialdemokratisk politiker) – Alltså, finns den politiska viljan så går detta självklart att lösa. Och det har ju andra kommuner visat. Även kommuner som har tagit emot många fler och jag tycker vi är på ett sluttande plan om vi tillåter barnfamiljer att bo på det här sättet. För det är inte enbart ensamma män, det är barnfamiljer. (Programledare) – Det bor inga barnfamiljer i husvagnarna. (Socialdemokratisk politiker) – Nej, men de bor i de här hästboxarna. Det ombyggda stallet. (Programledare) – Just det. Vi ska prata om det lite senare.

Programledaren intervjuade senare NN som kom från Syrien och hade blivit placerade på ett boende med sin familj. Programledaren sa inför intervjun följande.

Jag ska bara säga det då att det är ju fler fall som blivit omskrivna i Staffanstorp. Och det aktuella har handlat om barnfamiljer då som har placerats i en bra bit här utanför samhället. Och det är hela familjer då som har bott i rum på tjugo kvadratmeter. Det har gjorts en anmälan då. Brister i det här boendet. Det är därför det har tagits upp i medierna. Det har handlat om dålig ventilation, mögel, för få toaletter. Vi ska säga det att kvinnan som hyr ut menar att hon ville hjälpa kommunen i en desperat situation. Och även de nyanlända. Hon nekar till de här bristerna. Och jag ska prata med [NN].

Programledaren sa att NN hade bott på boendet med sin fru och tre barn. NN sa bland annat att boendet var miserabelt och det fanns många problem. NN sa vidare att boendet var lämpligt för personer som bodde där två till tre dagar men att han och hans familj hade bott där i sex månader. NN sa vidare att de hade varit isolerade och inte kände sig som en del av staden. Programledaren frågade om NN inte kände sig som en del av Staffanstorp. Under intervjun med NN visades bilder från boendet. Därefter intervjuades en kvinna från publiken som ansåg att husvagnarna för nyanlända kunde ställas upp närmare bebyggelsen i Staffanstorp vilket moderata lokalpolitiker svarade på.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser sammanfattningsvis att det i inslaget spreds ”falska nyheter” eftersom det framstod som att Staffanstorp kommun hade placerat NN på ett specifikt boende som var undermåligt. NN och hans familj hade i själva verket placerats av Malmö stad på det boendet. I inslaget blev en företrädare för Moderaterna i Staffanstorp kritiserad för ett agerande som socialdemokratiska Malmö stad var ansvarigt för. I studion fanns dessutom en företrädare för Socialdemokraterna som också kritiserade Moderaterna i Staffanstorp. Flera anmälare anför att redaktören för *Opinion live* kände till dessa omständigheter innan sändning.

Flera anmälare hänvisar till ett Facebook-inlägg som den moderata lokalpolitikern skrivit den 30 januari 2018. Där stod det bland annat att han dagen efter debatten fick reda på att Staffanstorps kommun inte hade placerat NN på det aktuella boendet och att Sveriges Television (SVT) hade känt till detta. Han anför vidare att Staffanstorps kommun inte placerat någon på boendet före den 22 november 2017 och att Staffanstorps kommun inte längre hade någon placerad där eftersom verksamheten inte levde upp till skälig boendestandard.

En anmälare anser att det var en ojämn fördelning av politiska debattdeltagare. Anmälaren anser att liberala och konservativa debattörer fick för stort utrymme.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Det var i första hand Staffanstorps kommun som placerat familjer på boendet. I publiken satt en man vars familj var placerad på boendet av just Staffanstorps kommun. Denne ville inte uttala sig i programmet för att han ansåg att han talade för dålig engelska. I stället var det en annan man (NN) som talade bättre engelska och som blivit något av en talesperson för de boende som ställde upp. Just han var placerad av Malmö stad vilket kunde ha framkommit. Men övriga familjer, oklart hur många, var placerade av Staffanstorps kommun. Redaktionen fick olika uppgifter om hur många som bott där, enligt kommunens egen inspektion skulle det bott upp till 26 personer totalt på boendet.

Veckan efter, i nästa utsändning av *Opinion live*, gjorde programledaren ett förtydligande.

I programmet lyftes också att barnfamiljer placerats på ett vandrarhem som fått skarp kritik för dom dåliga boendeförhållandena. Staffanstorp har då haft familjer placerade här. Men mannen som kom till tals i vår debatt, hans familj var placerad av Malmö. Och detta hade jag planerat att säga men det missade jag i direktsändningen. Det är sådant som kan uppstå ska jag säga men vi ber så klart om ursäkt för det. Rätt ska vara rätt.

Uttalandet om boendeförhållandena på boendet kom från en tillfälligt medverkande och har bland annat stöd i det delegationsbeslut som miljökontoret i Staffanstorp gjort. Programledaren sa heller inte uttryckligen att den intervjuade personen placerats på det aktuella boendet av Staffanstorps kommun, även om det var en möjlig tolkning. Som anförts så förtydligades detta i följande sändning.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag, antingen genom att den kritiserade själv medverkar eller genom att en kommentar från honom eller henne redovisas.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att utgångspunkten för inslaget var att Staffanstorps kommun var den kommun i Skåne som var lägst rankad när det gällde att följa den så kallade anvisningslagen. Fokus för inslaget var att de husvagnar som Staffanstorps kommun hade anordnat som boende till nyanlända hade fått hård kritik för att vara undermåliga.

Enligt nämndens mening framställdes det som att Staffanstorps kommun hade placerat NN på det boende han kritiserade i inslaget. Av ärendet framgår att det emellertid var Malmö stad som placerat NN på boendet. Framställningen var enligt nämndens mening missvisande i denna del och för detta förtjänar SVT kritik, särskilt eftersom SVT inför sändning kände till vilken kommun som var ansvarig. Nämnden beaktar dock det faktum att Staffanstorps kommun hade placerat andra personer på samma boende och att SVT veckan därpå sände ett förtydligande. Sammantaget anser nämnden därför att inslaget inte strider mot kravet på saklighet.

I inslaget riktades kritik mot Staffanstorps kommun för boendeplaceringar vid ett boende som även Malmö stad nyttjat. Utgångspunkten för inslaget var dock att Staffanstorps kommun hade ordnat boenden som blivit kritiserade för att vara undermåliga. Ansvarig lokalpolitiker från Staffanstorp fick stort utrymme att bemöta kritik. Mot denna bakgrund anser nämnden att inslaget inte heller strider mot kravet på opartiskhet.

Vad anmälarna i övrigt anför medför inte heller att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Berivan Yildiz, Malin Bergström, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt och Kristina Åberg efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Johannes Wik